

ПОГОДЖЕНО

пед. радою школи

протокол № 12

від « 27 » травня _____ 2021 року

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
НОВОСІЛЬСЬКОГО НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО
КОМПЛЕКСУ «ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ-III СТУПЕНІВ-ЛІЦЕЙ
РЕНІЙСЬКОЇ РАЙОННОЇ РАДИ
ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ
на 2021/2022 навчальний рік**

ЗМІСТ

Розділ 1. Призначення школи та засіб його реалізації.

Розділ 2. Опис "моделі" випускника школи .

Розділ 3. Цілі та задачі освітнього процесу закладу.

Розділ 4. Навчальний план та його обґрунтування.

Розділ 5. Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому педагогічних технологій.

Розділ 6. Показники(вимірники) реалізації освітньої програми.

Розділ 7. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми.

Освітня програма Новосільського НВК розроблена на виконання Закону України «Про освіту», Закону України «Про повну загальну середню освіту», постанов Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти»(у редакції Постанови Кабінету Міністрів від 24 липня 2019 року №688), від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», наказів МОН України від 08.10.2019 року №1272 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти», від 08.10.2019 року №1273 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти», від 20.04.2018 року № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів освіти II ступеня», від 20.04.2018 року №408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів освіти III ступеня» (10-11 класи), листа МОН України №1/9-74 від 01.02.2018 р. "Щодо застосування державної мови в освітній галузі"

Розділ 1. Призначення школи та засіб його реалізації.

Призначення школи - навчання, виховання і розвиток всіх учнів з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей, особистісних схильностей. Для цього необхідне створення в школі сприятливих умов для розумового, морального, емоційного та фізичного розвитку кожної дитини. Програма зорієнтована на особистість дитини і створення умов для вільного співробітництва педагогів і учнів, учнів один з одним, педагогів і батьків

Освітня програма визначає:

- вимоги до осіб, які розпочинають навчання за програмою початкова освіта, базова середня освіта, профільна освіта;
- загальний обсяг навчального навантаження, який визначає загальний обсяг навчального навантаження за кожним рівнем здобуття освіти, орієнтовну тривалість і взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічну послідовність їх вивчення подані в навчальних планах (далі – таблиці);
- очікувані результати навчання та компетентності учнів подані в рамках навчальних програм;
- навчальні програми предметів, що вивчаються за інваріантним і варіативним складниками; навчальні предмети вибрані учнями на підсилення вивчення предметів, які мають гриф Міністерством освіти і науки України»;
- форми організації освітнього процесу;
- системи внутрішнього забезпечення якості освіти, проведення поточного та підсумкового оцінювання;
- кадрове забезпечення, навчально-методичне, навчально-технічне, соціально-психологічне середовище закладу освіти, створення умов для підвищення фахового рівня педагогічних працівників.

Освітня програма закладу спрямована на:

- поєднання стабільного змісту освіти і варіативності вибору навчальних дисциплін, наявності різних програм та альтернативних підручників з кожного предмету;
- диференційованого та індивідуального навчання на всіх ступенях вільного застосування вчителями різних методик, навчання та виховання;
- розширення повноважень вчителів, учнів, батьків в управлінні школою, вирішенні методичних, педагогічних, фінансових питань, завдань розвитку матеріальної бази;
- утвердження в школі атмосфери гуманізму, поваги до особистості вчителя і учня;
- формуванню у підростаючого покоління патріотизму, потреби турбуватись про майбутнє Батьківщини, національної самосвідомості;
- суверенності: школа є самостійним, національним державно-громадським інститутом освіти, виховання і педагогічної діяльності. Це проявляється в практичній можливості розробки концепції системи, змісту, структури освіти і виховання, навчального плану, програм та посібників, у вільному вирішенні всіх кадрових та інших питань управління школою матеріального та фінансового забезпечення;
- єдності та взаємозв'язку школи з усіма сферами життя народу, його культурою, інтеграції всіх ціннісних виховних сил суспільства.

Освіта є основою інтелектуального, духовного, фізичного і культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запорукою розвитку суспільства, об'єднаного спільними цінностями і культурою, та держави. Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу Українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору.

Рівнями освіти в школі є:

- початкова освіта, яка відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій;
- базова середня освіта, яка відповідає другому рівню Національної рамки кваліфікацій;
- профільна середня освіта, яка відповідає третьому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені стандартом освіти.

Розділ 2. Модель випускника школи.

Випускник Новосільського НВК «ЗОШ I-III ступенів-ліцей» Ренійської міської ради - це людина освічена, що самостійно здобуває знання, готова до прийняття морально виправданих рішень. Отже, сучасний випускник вміє усвідомлювати різноманіття життєвих цінностей (свобода, співпраця, повага іншої особистості), особисту самоцінність. Вміє здійснювати вибір: жити й працювати в різновіковому колективі. Здатний планувати своє життя у відповідності з метою, приймати рішення. Має життєвий досвід діяльності в групі: під керівництвом, самостійно, в парі, з книгою, з документами, з приладами, з гаджетами.

Основні характерологічні орієнтири особистості випускника - вільна особистість. Особистість, що має високий рівень самосвідомості, громадянськості та самодисципліни. Така, що поважає себе, усвідомлює свою цінність та цінність іншої особистості, здатна нести відповідальність перед собою та суспільством. Гуманна особистість - проявляє милосердя, доброту, здатність до співпереживання, терпимість і доброзичливість. Готова надати допомогу, прагне до миру й розуміє цінність людського життя. Духовна особистість - має потребу до пізнання й самопізнання, рефлексії, має потребу в красі й спілкуванні. Творча особистість - наділена розвинутими здібностями, знаннями, вміннями, навичками, розвинутим інтелектом.

Практична особистість - знає основи комп'ютерної грамотності, професійної підготовки, має естетичний смак, гарні манери, знає й поважає. Це людина, яка є прихильником здорового способу життя.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів початкової ланки. Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів.

Видокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Таким чином, педагогічний колектив школи повинен виховувати випускника, який знає основні положення Конституції України, має чіткість уявлень про політичну структуру держави, здатний до самовизначення й самореалізації:

Розділ 3. Цілі та задачі освітнього процесу .

Завдання, що проголошені в стратегічному документі освіти - Національній доктрині розвитку освіти, спрямовані на перехід системи освіти на новий тип гуманістично-інноваційної освіти, її конкурентоспроможність у європейському та світовому освітньому просторі, формуванні покоління молоді, що буде захищеним на мобільному ринку праці, здатним робити особистісний духовно-світоглядний вибір, матиме необхідні знання, навички та компетентності для інтеграції в суспільство на різних рівнях, буде здатним до навчання впродовж життя. Такі позиції

потребують від сьогоденної школи особливих підходів до оновлення змісту освіти та застосування нових педагогічних підходів до навчання, упровадження інформаційних та комунікаційних технологій, які модернізують процеси в будь-якій галузі суспільства. Очевидно, що освіта потребує збалансування всіх чинників.

Сучасна парадигма освіти орієнтує заклад на реалізацію особистісно - орієнтованого навчання. Метою шкільної освіти є розвиток та виховання людини, здатної впливати на особистісну освітню траєкторію, здатну при цьому порівнювати її з національними та загальнолюдськими досягненнями.

Для досягнення нових цілей освіти заклад обрав для себе стратегічну ідею - розвиток соціальної компетентності учнів, яка є основою універсальної, здатної до динамічного розвитку особистості. Для формування навичок соціальної компетентності необхідно, на наш погляд, створити умови для розвитку основних трьох складових соціальної компетентності:

- інтелектуальної компетентності (уміння та навички, які формуються в учнів у процесі предметного розуміння, спонукають до появи високого рівня «особистісного знання» й використовуються для розв'язання нестандартних ситуацій);
- ситуативного самовизначення (уміння робити відповідальний вибір на підставі особистих якостей, здібностей та задатків);
- культури співвіднесення (системи діалогічного сприйняття ціннісних позицій, коли учень у змозі виділити та сформулювати особисту ціннісну позицію та співвіднести її з позиціями інших і знайти оптимальне рішення).

Провідною метою освітнього процесу школи є підвищення якості освіти.

Засобами реалізації даної мети є:

- повне і своєчасне охоплення навчанням усіх дітей ;
- різнобічне використання досягнень шкільного періоду;
- осучаснення та оздоровлення освітнього середовища;
- технологічність методик навчання;
- моніторинговий супровід освітнього процесу;
- якісна підготовка педагогічних кадрів .

Заклад ставить перед собою наступні першочергові завдання:

- введення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд;
- надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної, трудової, художньо-естетичної тощо);
- впровадження профільного навчання,;
- оригінальна організація навчальної діяльності, інтеграція навчальної та позанавчальної діяльності;

Освітні програми, які реалізовуватимуться в школі, спрямовані на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Система внутрішнього забезпечення якості освіти школи складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

При необхідності організації дистанційного та змішаного навчання користуватися Zoom, Skype, Instagram, Google, Hangouts, заздалегідь записаних відео уроків, презентацій, ретельно підібраних завдань для самостійної роботи із подальшою перевіркою, використання безкоштовних веб-серверів та платформ (Google, Classroom, Moodle, Microsoft Teams) та використання платформи Всеукраїнської школи онлайн.

Розділ 4. Навчальний план та його обґрунтування

При формуванні робочого навчального плану враховано вимоги Закону України «Про освіту» від 5.09.2017р № 2145-VIII, Закону України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 року, постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (у редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 року №688), постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», а також типовими освітніми програмами, розробленими на їх основі та затвердженими наказами МОН від 08.10.2019 року №1272, 08.10.2019 року №1273, від 20.04.2018 № 405, від 20.04.2018 № 408.

Навчальний план на 2020/2021 н.р. складений відповідно:

- для 1-2 класів – за Типовою освітньою програмою для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом МОН від 08.10.2019 № 1272 (Типова освітня програма I розроблена під керівництвом Савченко О.Я.) – Додаток 2;
- для 3-4 класів – за Типовою освітньою програмою для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом МОН від 08.10.2019 № 1273 (Типова освітня програма I розроблена під керівництвом Савченко О.Я.) – Додатки 2; 12;
- для 5 - 9 класів – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта), затвердженою наказом МОН від 20.04.2018 № 405 (Додаток 12; 2);
- для 10-11 класів – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня (профільна середня освіта), затвердженою наказом МОН від 20.04.2018 № 408 (Додатки 2; 3)

Навчальний план Новосільського НВК охоплює: інваріантну складову, сформовану на державному рівні, варіативну складову, в якій передбачено додатковий час на навчальні предмети, курси за вибором, спецкурси та факультативні курси.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів планується відповідно до чинних нормативів (Лист МОН №1/9-322 від 18.05.2018 року «Роз'яснення щодо порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах в умовах повної або часткової інтеграції різних освітніх галузей, можливість якої передбачена Державним стандартом початкової освіти, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України №87 від 21.02.2018 року».

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та

варіативної складових навчальних планів. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» складається з варіативних модулів, сформовано відповідно до статево - вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення (Додаток 1).

Для недопущення перевантаження учнів буде враховуватися їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо), при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання у позашкільних закладах з відповідних предметів: музики, фізичної культури та образотворчого мистецтва.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України "Про повну загальну середню освіту".

I ступень. Початкова загальна освіта

Навчальний план початкової школи забезпечує соціально необхідний для кожного учня обсяг і рівень знань, умінь і навичок, спрямований на реалізацію індивідуальних здібностей, задоволення пізнавальних інтересів учнів.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-х класів складає 805 годин/навчальний рік
Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 2-4-х класів складає 2695 годин/навчальний рік:

для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік,

для 3-х класів – 910 годин/навчальний рік,

для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік,

Освітня галузь "Мови і літератури" з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальних планах реалізується через окремі предмети «Молдовська мова (мова навчання)», "Українська мова (мова навчання)", "Іноземна мова".

Освітні галузі "Математика", "Природознавство" реалізуються через однойменні окремі предмети, відповідно, "Математика", "Природознавство".

Освітня галузь "Суспільствознавство" реалізується предметом "Я досліджую світ".

Освітня галузь "Здоров'я і фізична культура" реалізується окремими предметами "Основи здоров'я" та "Фізична культура".

Освітня галузь "Технології" реалізується через окремі предмети "Дизайн і технології" та інформаційна галузь - "Інформатика".

Освітня галузь "Мистецтво" реалізується предметом "Мистецтво".

За рахунок годин варіативної частини додано годину в 1-А,Б; 2 –Б,В; 3-А,Б,В; 4-Б,В класах на вивчення молдовської мови та читання.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахувані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах – 35 хвилин, 2-4 класах – 40 хвилин.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

II ступень. Базова середня освіта

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5845 годин/навчальний рік:

для 5-х класів – 1050 годин/навчальний рік,

для 6-х класів – 1155 годин/навчальний рік,

для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік,

для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік,

для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями: мови і літератури, суспільствознавство, мистецтво, математика, природознавство, технології, здоров'я і фізична культура.

За бажаннями батьків та учнів варіативна складова 5 - 9-х класів направлена на вивчення молдовської мови по 2 год., етики, психології.

В інваріантній частині посилені предмети: 5-А кл. – українська мова - 1 год., 5-Б кл. – українська мова – 1,5 год., 6-А кл. – українська мова – 1 год., англійська мова – 1 год.,

6-Б-українська мова – 1 год., історія України - 1 год. 7-А, 7Б кл. – історія України по 1 год., українська мова по 1 год., 8-А, Б, В кл. – українська мова по 1 год., історія України по 0,5 год., 8-Б, В кл. - англійська мова по 1 год., 8- А кл. – молд. мова - 0,5 год.

9-А, Б кл. – українська мова по 1 год., 9-А кл. - молд. мова – 1 год., історія України – 1 год.,

9 – Б кл. - англійська мова - 0,5 год., історія України – 0,5 год.

III ступень. Профільна середня освіта

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 10-х-11-х класів – по 1330 годин/навчальний рік, Зміст профілю навчання в 10-х класах реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;

- курси за вибором, до яких належать спеціальні і факультативні курси.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Мова нацменшин (молдовська)», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист Вітчизни».

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами «Інформатика», «Технології», «Мистецтво», що вивчаються на рівні стандарту. Із запропонованого переліку учень має обрати два предмети – один в 10 класі, інший в 11 класі, або одночасно два предмети в 10 і 11 класах (у такому разі години, передбачені на вибірково-обов'язкові предмети діляться між двома обраними предметами).

З метою забезпечення більш глибокої підготовки старшокласників у тій галузі знань і діяльності, до яких у них сформувались стійкі інтереси і здібності.

10-А клас – філологічний профіль. В інваріантній частині посилюється: математика – 1 год.

Додаткові години: факультативи: українська література «Підготовка до ЗНО» – 1 год., історія України – 1 год., англійська мова «Підготовка до ЗНО» – 1 год.

10-Б клас - географічний профіль. В інваріантній частині – 1 год. профільного рівня географії відводиться на посилення математики, а в варіантній частині відводиться 1 година на факультатив з географії «Загальна географія».

Посилюється українська мова – 0,5 год., математика – 1 год.; вибірково-обов'язкові предмети: інформатика – 1 год., технології – 2 год.

Додаткові години: молдовська мова – 1 год., факультатив з математики «Підготовка до ЗНО» – 0,5 год., українська література «Підготовка до ЗНО» – 0,5 год.

11 клас - філологічний профіль. В інваріантній частині збільшено години – 0,5 годин на історію України з метою підготовки до ЗНО, математика – 2 год.

Вибірково-обов'язкові предмети: інформатика – 1 год., мистецтво – 2 год.

Додаткові години відведено на факультативи: математика «Підготовка до ЗНО» – 0,5 год., англійська мова «Підготовка до ЗНО» - 1 год., українська література «Підготовка до ЗНО» – 1 год., історія України «Підготовка до ЗНО» – 0,5 год.

Освітню програму для 10-11-го класу укладено за такими освітніми галузями: мови і літератури, суспільствознавство, естетична культура, математика, природознавство, технології, здоров'я і фізична культура.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 року № 24 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Години навчальних предметів інваріантної та варіативної складових робочого навчального плану, що позначені дробовим числом (1,5; 2,5; 3,5) викладатимуться упродовж навчального року: ціла частина – щотижнево, дробова (0,5 години) – по 1 годині через тиждень. Предмети, які мають 0,5 годин вивчаються протягом року.

Розділ 5. Особливості організації освітнього процесу та

застосовуваних у ньому педагогічних технологій.

В 1-2-х класах враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Т освітньої програми рекомендується використовувати внутрішньо-предметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації. Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Навчальні досягнення здобувачів у 1 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню

Освітніми формами організації освітнього процесу в 3-4 класах є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів. Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Відокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Освітніми формами організації освітнього процесу в 5-11 класах є різні типи уроку:

формування компетентностей;

розвитку компетентностей;

перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;

вирешення основних компетентностей;

комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом

окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови свідомого розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Відокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:
організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні практичні приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;
роботу в проектах;
позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Розділ 6. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми.

Початкова загальна освіта

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише окремлювати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Основна загальна освіта

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовою	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих

		<p>іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>

4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмій; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p>

		<p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обп'яненість і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд</p>

	<p>порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
--	---

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Суперцивільська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у різних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Середня загальна освіта. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учня.

№	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відсутності) мовою	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних</p>

		<p>жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її</p>

		<p>отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Свідомість і громадянська відповідальність	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>

9	Обязаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і предметно-предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є спеціалізованими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Режим роботи. Структура 2021/2022 навчального року

Школа працюватиме за п'ятиденним навчальним тижнем в одну зміну.

Початок занять – о 8.30 годині.

Відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту» (розділ III, ст.16, Навчальний рік та режим роботи загальноосвітнього навчального закладу) тривалість уроків у закладі становить:

у 1-х класах – 35 хвилин ;

у 2-4 класах - 40 хвилин;

у 5-11 класах - 45 хвилин.

Тривалість перерв між уроками встановлюється з урахуванням потреби в організації активного відпочинку і харчування учнів:

- у 1-х класах – 20 хв.; 25 хв. ; 40 хв.; 25хв

- у 2-4 класах - 15 хв.; 20хв; 35хв ; 20хв; 15 хв.

- у 5-11 класах - 10 хв.; 15хв ; 30 хв ; 15хв ; 10хв; 10 хв .

Змістовне наповнення варіативної складової проводиться у вигляді спецкурсів, факультативів і реалізується у другій половині дня за окремим розкладом. Групу продовженого дня планується відкрити для учнів 1-х класів за окремим розкладом з виконанням санітарно-гігієнічних норм (відповідно до Положення про загальноосвітній навчальний заклад, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 №778).

Відповідно до статті 16 Закону України “Про загальну середню освіту” 2019/2020 навчальний рік розпочинається 2 вересня святом - День знань і закінчується не пізніше

1 липня 2020 року.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою: (орієнтовано)

I семестр - з 1 вересня по 24 грудня 2021 року,

II семестр - з 11 січня по 07 червня 2022 року.

Впродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

осінні з 25 жовтня 2021р. по 31 жовтня 2021р.,

зимові з 25 грудня 2021р. по 09 січня 2022 р.,

весняні з 28 березня 2022р. по 03 квітня 2022р.

літні з 08 червня 2022р. по 31 серпня 2022р.

10 червня провести свято «Останнього дзвоника»

Навчальний рік закінчується проведенням державної підсумкової атестації випускників початкової, основної, старшої школи.

Орієнтовні дати вручення документів про освіту для випускників 9-х класів – 12 червня,

11-х класів – 26 червня 2022 року.

З урахуванням епідеміологічної ситуації запровадити гнучку структуру навчального року, передбачивши можливість внесення змін до термінів проведення канікул, початку та завершення навчальних семестрів.

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
НОВОСІЛЬСЬКОГО
НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ КОМПЛЕКСУ
«ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА І-ІІІ СТУПЕНІВ-ЛІЦЕЙ»
РЕНІЙСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
 для 1-А, 1-Б, 2-А, 2-Б, 3-Б, 3-В, 4-Б, 4-В класів
 з українською мовою навчання на 2021/2022н.р.

Дод.
 До Державного стан.
 Початкової

Освітні	Навчальні	Кількість годин на тиждень у							
		1-	1-Б	2-	2-Б	3-Б	3-В	4-Б	4-В
Мова і літератури (мовний і літературний компоненти)	Навчання грамоти	7	7	-	-	-	-	-	-
	Українська мова і Українська мова	-	-	7	7	-	-	-	-
	Українське літературне	-	-	-	-	3,5	3,5	3,5	3,5
	Англійська мова	2	2	3	3	3	3	3	3
Математика	Математика	4	4	4	4	5	5	5	5
Природнича	Я досліджую світ	3	3	3	3	3	3	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	1	1	1	1	1	1
Інформатична	Інформатика	-	-	1	1	1	1	1	1
Мистецька	Мистецтво	2	2	2	2	2	2	2	2
Фізкультурна	Фізична культура *	3	3	3	3	3	3	3	3
Усього:		22	22	24	24	25	25	25	25
Додаткові години на	Молдовська мова	1	1	1	1	1	1	1	1
Загальна річна кількість навчальних годин		23	23	25	25	26	26	26	26
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20	20	22	22	23	23	23	23

*Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Директор НВК

 Вранчану Н.П.

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
 НОВОСІЛЬСЬКОГО НВК
 «ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА І-ІІІ СТУПЕНІВ-ЛІЦЕЙ»
 РЕНІЙСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
 для 3-а, 4-а класів з молдовською мовою навчання
 на 2021/ 2022 навчальний рік

Додаток 12
 до Державного стандарту початкової освіти

Додаток 12
 в редакції Постанови КМ № 688 від 24.07.2019

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		3-А	4-А
Мовно-літературна	Молдовська мова	2	2
	Молдовське читання	1+1*	1+1*
	Українська мова	3	3
	Українське читання	3	3
	Англійська мова	2	2
Математична	Математика	4	4
Природнича	Я досліджую світ	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1
	Інформатика	1	1
Мистецька	Мистецтво	2	2
Фізкультурна	Фізична культура	3**	3**
Разом		20+3	20+3
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня (без урахування часу на заняття з фізичної культури)		23	23
Додаткові години на вивчення предметів		-	-
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету		26	26

Примітка:

* Години за рахунок варіативної складової навчальних планів.

**Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Директор НВК

 Вранчану Н.П.

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
НОВОСІЛЬСЬКОГО
НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ КОМПЛЕКСУ
«ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА І-Ш СТУПЕНІВ-ЛЩЕЙ»
РЕНІЙСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
для 5-А, 5-Б, 6-А, 6-Б, 7-А, 7-Б, 8-Б, 8-В, 9-Б класів з українською мовою навчання
на 2021/2022н.р.

Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України
від 20.04.2018 р. № 405

Таблиця 12 до Типової освітньої програми

Освітні галузі	Навчальні предмети	5-А	5-Б	6-А	6-Б	7-А	7-Б	8-Б	8-В	9-Б
Мови і літератури	Українська мова	3,5+1	3,5+1,5	3,5+1	3,5+1	2,5+1	2,5+1	2+1	2+1	2+1
	Українська література	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Англійська мова	3	3	2+1	2	2	2	2+1	2+1	2+0
	Молдовська мова	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1,5	1+1	1+1	1+1	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5
	Всесвітня історія	-	-	1	1	1	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	1	-	-	-
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	1	-	-	-
	Мистецтво	-	-	-	-	-	-	1	1	-
Математика	Математика	4	4	4	4	-	-	-	-	-
	Алгебра	-	-	-	-	2	2	2+1	2+1	-
	Геометрія	-	-	-	-	2	2	2	2	-
Природознавство	Природознавство	2	2	-	-	-	-	-	-	-
	Біологія	-	-	2	2	2	2	2	2	2
	Географія	-	-	2	2	2	2	2	2	2
	Фізика	-	-	-	-	2	2	2	2	2
	Хімія	-	-	-	-	1,5	1,5	2	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	2	2	1	1	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	1	1	1	2	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Разом:		26,5+3	27+3	30+3	29,5+3	31+3	31+3	33+3	33+3	

Додатковий час на предмети	Етика	1	1	1	1	-	-	-	-	-
Факультативи	Психологічний розвиток особистості молодшого підлітка	0,5	-	-	0,5	-	-	-	-	-
	Соціальний супровід «Право на майбутнє»					1	1			
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	28	28	28	32	32	33	33	33
Всього (без урахування відліту класів на групи) навчанням двох іноземних мов		28+3	28+3	31+3	31+3	32+3	32+3	33+3	33+3	33+3

*Школа обирає окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

**Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого

навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Директор НВК

Вранчану Н.П.

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
 НОВОСІЛЬСЬКОГО
 НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО КОМПЛЕКСУ
 «ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА І-ІІІ СТУПЕНІВ-ЛІЦЕЙ»
 РЕНІЙСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
 для 8- А, 9-А класів з молдовською мовою навчання
 на 2021/2022 н. р.

Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України
 від 20.04.2018 р. № 405

Таблиця 2 до Типової освітньої програми.

Освітні галузі	Навчальні предмети	8-А	9-А
Мови і літератури	Українська мова	2+1	2+1
	Українська література	2	2
	Французька мова	2	2
	Молдовська мова	2+0,5	2+1
	Інтегрований курс «Література»	2	1,5
Суспільствознавство	Історія України	1,5+0,5	1,5+1
	Всесвітня історія	1	1
	Основи правознавства	-	1
Мистецтво*	Образотворче мистецтво	-	-
	Мистецтво	1	1
Математика	Математика	-	-
	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природознавство	Природознавство	-	-
	Біологія	2	2
	Географія	2	1,5
	Фізика	2	3
	Хімія	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	0,5
	Фізична культура**	3	3
Разом:		31,5+3	33+3
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи вивченням двох іноземних мов)		31,5+3	33+3

*Школа обирає окремі курси «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

**Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

*** В межах галузі «Суспільнознавство» у 5-му класі вивчається курс «Історія України (Вступ до історії)» та у 6-му класі інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

Вранчану Н.П.

**РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
НОВОСІЛЬСЬКОГО
«ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА І-ІІІ СТУПЕНІВ-ЛІЦЕЙ»
РЕНІЙСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ**

для 10-А.Б, 11 класів з українською мовою навчання
на 2021/2022 навчальний рік

Наказ МОН №408 від 20.04.2018
Таблиця 2.3 до Типової освітньої програми

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
	10-А клас філологічний профіль	10-Б клас географічний профіль	11 клас філологічний профіль	
Базові предмети	29	29	29	
Українська мова	4	2+0,5	4	
Українська література	2	2	2	
Англійська література	1	1	1	
Англійська мова	2	2	2	
Молдовська мова	2	1	2	
Історія України	1,5	1,5	1,5+0,5	
Освітня історія	1	1	1	
Римунівська освіта	2	2	-	
Математика	3+1	3+1	3+2	
Біологія і екологія	2	2	2	
Географія	1,5	4	1	
Фізика	3	3	3	
Астрономія	-	-	1	
Хімія	1,5	1,5	1,5	
Мистецтво і культура*	3	3	3	
Мистецтво України	1,5	1,5	1,5	
Виборково-обов'язкові предмети:	3	3	3	
Математика	1	1	1	
Історія	2	2	-	
Мистецтво	-	-	2	
Відаткові години:	3	3	3	
Навчальні предмети: Молдовська мова	-	1	-	
Мультимедійний	Українська література: «Підготовка до ЗНО»	1	0,5	1
	Історія України: «Підготовка до ЗНО»	1	-	0,5
	Англійська мова: «Підготовка до ЗНО»	1	-	1
	Математика: «Підготовка до ЗНО»	-	0,5	0,5
	Географія. Загальна географія	-	1	-
Всього:	35+3	35+3	35+3	
Гранично допустиме навантаження:	33	33	33	
Всього фінансується:	38	38	38	

**Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Директор НВК

Вранчану Н.П.

Розділ 7. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти I ступеня
(затверджені наказом МОН від 29.05.2015 № 584)

№	Назва навчальної програми
1	Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
2	Інформатика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2-4 класів
3	Літературне читання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2-4 класи
4	Математика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
5	Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
6	Образотворче мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
7	Основ здоров'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
8	Природознавство. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
9	Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
10	Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
11	Я у світі. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 3-4 класи
12	Іноземні мови. Навчальні програми для 1-4 класів загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл

Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня
(затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407)

№ п/п	Назва навчальної програми
1	Українська мова
2	Українська література
3	Біологія
4	Всесвітня історія
5	Географія
6	Зарубіжна література
7	Інформатика
8	Історія України
9	Математика

10	Мистецтво
11	Основи здоров'я
12	Природознавство
13	Трудове навчання
14	Фізика
15	Фізична культура
16	Хімія
17	Російська мова для загальноосвітніх навчальних закладів
18	Іноземні мови

Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня
(затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407 та від 24.11.2017 № 1539)

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1.	Українська мова	10 кл.-рівень стандарту, 11-А.Б кл-академічний рівень
2.	Українська література	Рівень стандарту
3.	Біологія і екологія	Рівень стандарту
4.	Всеобща історія	Рівень стандарту
5.	Географія	Рівень стандарту
6.	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту
7.	Зарубіжна література	Рівень стандарту
8.	Мова корінного народу, національної меншини	Рівень стандарту
9.	Заквіт Вітчизни	Рівень стандарту
10.	Інформатика	Рівень стандарту, 11-Акл.-академ.р.
11.	Історія України	Рівень стандарту
12.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту 11-А кл.-академ.р.
13.	Іноземні мови	Рівень стандарту
14.	Мистецтво	Рівень стандарту
15.	Технології	Рівень стандарту
16.	Молдовська мова	Рівень стандарту
17.	Фізика і астрономія	Рівень стандарту
18.	Фізична культура	Рівень стандарту
19.	Хімія	Рівень стандарту